

Salvador Cardús

Temps de vertigen

Després de la impressionant demostració de força del sobiranisme de l'1-O, en què se'ns va donar als catalans l'oportunitat d'exercir el dret d'autodeterminació, i particularment després que es fes visible, amb tota la cruïssa, la veritable naturalesa de la relació de l'Estat amb Catalunya, ha arribat el temps del vertigen. Un vertigen que s'expressa en la pregunta més repetida aquests dies, "I ara, què?", i que cal respondre.

PER FER-HO, m'agafaré a dos articles publicats en aquest diari pels consellers Andreu Mas-Colell i Santi Vila, que respecto intel·lectualment i políticament i als quals tinc un franc afecte personal, més enllà d'acords i discrepàncies. Tots dos articles, "El primer dia del que ve després" i "Hores greus en un país per a tots", respectivament, han suggerit en termes semblants que cal aturar transitòriament la declaració d'independència, per evitar mals majors. Mas-Colell parla d'una "suspensió activa de la unilateralitat" –entre un i dos anys– per seguir la lluita, sumarhi més sectors socials i carregar-nos de raons en el pla internacional. Santi Vila, que veu a venir que amb la declaració se suspendrà l'autogovern, se'n detindran els impulsors i s'iniciarà una espiral de conflictes al carrer, proposa donar "una última oportunitat de diàleg", amb el compromís per totes dues parts de no prendre noves decisions unilaterals i buscar una mediació per a l'acord.

PRENC MAS-COLELL I VILA perquè crec que expressen bé, des d'un sobiranisme indiscutible, el vertigen que també sent una part de l'independentisme. Tanmateix, crec que en els seus arguments deixen de banda fets que també conformen la realitat que Santi Vila demana que es tingui present. En primer lloc, hi ha un compromís polític que obliga a ser conseqüent, perquè –fins i tot sense la repressió policial– ja era previsible la dificultat de declarar la independència. I en un camí sostingut en les crides a la confiança, aquest és un fet essencial. En segon lloc, s'obvia la més que previsible actuació de l'Estat hi hagi o no suspensions actives o noves oportunitats de diàleg. El govern espanyol no considerarà que s'hagi arribat a una mena d'empat a partir del qual, ara sí, es pot parlar, com ho va rati-



MANOLO GARCIA

El que Vila i Mas-Colell pensen, amb raó, que encara s'ha de fer, arribats a aquest punt de no retorn, és millor fer-ho amb la declaració sobre la taula

ficar el cap d'estat, sense cap marge per a altres interpretacions.

EN TERCER LLOC, una declaració d'independència és un gest formal de molta transcendència, d'inici real de la desconexió. Però la seva aplicació té unes enormes dificultats que demanen intel·ligència, força, tenacitat, sacrifici... i, en definitiva, temps. (Rellegiu algunes pàgines del *Llibre blanc de la transició nacional de Catalunya* –publicat el 2014–, particularment l'informe 1, "El procés constituent", apartats 3, 4 i 5.) Vull dir que el que Mas-Colell i Vila pensen, amb raó, que encara s'ha de fer, arribats a aquest punt de no retorn, és millor fer-ho amb la declaració sobre la taula. I en les futures eleccions constituents, i en el referèndum de la no-

va Constitució, ja es veurà si se segueix tenint el suport democràtic necessari o no.

EL VERTIGEN D'ARA que sentim tots, des dels més prudents fins als més atrevits, com tots els vertigens, provoca una percepció inadequada de moviment, amb dificultats per mantenir-se dret o caminar. Valorar fins a quin punt ens roda el cap a nosaltres o si és l'entorn que trontolla és complicat. Aturar-se, però, en cap cas és el remei si, com també ho és per a Mas-Colell i Vila, l'objectiu és que finalment es respecti la voluntat democràtica dels catalans. Però, dit això, com que no tinc tota la informació que cal per prendre una decisió final i sé que el paper ho aguanta tot, també afirmo que faré confiança a la fórmula que triï el nostre govern per seguir endavant.